

Slimību profilakses un kontroles centrs

Ieteikumi izklaides vietu īpašniekiem un pasākumu organizētājiem drošas un psihoaktīvo vielu lietošanu ierobežojošas vides nodrošināšanai

Rīga, 2026

Satura rādītājs

1. Ievads un rekomendāciju mērķis	1
2. Situācijas apraksts	2
3. Droša vide	3
3.1. Ieeja izklaides vietā	3
3.2. Temperatūras kontrole un ventilācija	3
3.3. Pieejams dzeramais ūdens	3
3.4. Vispārējā drošība un kārtības uzturēšana	3
4. Kaitējuma mazināšana	4
4.1. Organizatoriskie pasākumi	4
4.2. Narkotiku lietošanas ierobežošana un atbildīga alkohola tirdzniecība.....	4
4.3. Personāla apmācības	4
4.4. Drošs mājupceļš	4
4.5. Citi profilaktiskie pasākumi	4
5. Atbalsta tālruņi un palīdzība	5
6. Ko darīt, ja kaitējums ir noticis	6
7. Apsardzes darbinieku loma	6
8. Papildu ieteikumi brīvdabas festivālu organizatoriem	7
9. Papildus praktiski ieteikumi.....	8
10. Grozījumi Alkoholisko dzērienu aprites likumā	8
11. Izmantotie avoti	9

Šīs rekomendācijas ir izstrādātas kā atbalsta un vadlīniju dokuments izklaides vietu īpašniekiem un izklaides pasākumu organizētājiem.

Tās nav juridiski saistošas prasības un neaizstāj normatīvajos aktos noteiktos pienākumus. Rekomendāciju ieviešana ir brīvprātīga un īstenojama atbilstoši katras izklaides vietas iespējām, specifikai un resursiem. Vienlaikus to ievērošana ir ieteicama kā labās prakses pieeja, kas var palīdzēt uzlabot apmeklētāju drošību, stiprināt izklaides vietas reputāciju un mazināt iespējamās veselības un drošības riskus.

Rekomendācijas izstrādātas ar mērķi sniegt ieteikumus izklaides vietu īpašniekiem un pasākumu organizētājiem ieviešanai izklaides vietās, lai:

- radītu drošu vidi visiem izklaides vietu apmeklētājiem;
- ierobežotu psihoaktīvo vielu ienešanu, izplatīšanu un lietošanu izklaides vietās un izklaides pasākumos;
- samazinātu psihoaktīvo vielu lietošanas rezultātā izraisītos veselības traucējumus un negadījumu risku;
- atturētu izklaides vietu apmeklētājus no transportlīdzekļa (automašīnu, velosipēdu, elektrisko skrejriteņu u.c.) vadīšanas reibumā.

Pastāv četri priekšnoteikumi, lai būtu iespējams nodrošināt sekmīgu rīcību vietējā mērogā:

- labas zināšanas par pastāvošo situāciju izklaides vietās;
- apņemšanās radīt drošu naktsdzīvi;
- sadarbība ar valsts un pašvaldību iestādēm, veselības aprūpes un tiesībsargājošajām institūcijām;
- pierādījumos balstīta rīcība.[1]

Izmantotie skaidrojumi

- **Izklaides vieta** - publiski pieejama teritorija, telpa vai būve, kas paredzēta brīvā laika pavadīšanai, atpūtai, kultūras pasākumiem vai izpriecām, tostarp bāri, klubi, koncertzāles, kinoteātri un atrakciju parki;
- **Riskanta alkohola lietošana** - vismaz 60 gramu absolūtā alkohola vienā iedzeršanas epizodē;
- Ar terminu „**psihoaktīvas vielas**” šeit un arī turpmāk tekstā tiek apzīmētas visas (gan legālās, gan arī nelegālās) atkarību izraisošās vielas – alkohols, tabaka, kā arī narkotiskās un psihotropās vielas;
- **Stimulanti** - psihotropās vielas, kas rada īslaicīgus psihiskās un/vai fiziskās labsajūtas uzlabojumus. Visbiežāk tie izpaužas kā paaugstināta modrība, izturība un bezmiegs. Stimulantu iedarbība ir saistāma ar Centrālās nervu sistēmas (CNS) aktivitātes paaugstināšanos, tie bieži tiek skatīti pretstatā depresantiem, kas savukārt samazina CNS aktivitāti, veicinot mieru un miegu. Pazīstamākie stimulanti ir kofeīns, metilfenidāts, kokaīns, amfetamīns un metamfetamīns, ekstazī (MDMA).

Situācijas apraksts

Ir būtiski ievērot, lai izklaides vietu darbība tiktu īstenota saskaņā ar valstī spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

Izklaides vietas – bāri, naktsklubi, koncertu norises vietas un festivāli – ir vide, kurā psihoaktīvo vielu lietošana ir izplatītāka nekā sabiedrībā kopumā [2][3]. Šādās vietās bieži notiek alkohola lietošana, kā arī nelegālo narkotisko vielu lietošana, īpaši jauniešu un jaunu pieaugušo vidū [4][5].

Saskaņā ar pētījumiem un Eiropas līmeņa datiem, naktsdzīves vidē visbiežāk lietotās nelegālās vielas ir **kanabiss, ekstazī (MDMA) un kokaīns** [6][7]. Īpaši ekstazī (MDMA) lietošana bieži ir saistīta ar mūzikas festivāliem un naktsklubiem [7]. Vienlaikus bieži tiek novērota arī riskanta alkohola lietošana, kas var pastiprināt citu psihoaktīvo vielu negatīvo ietekmi [4][8].

Latvijā pieejamie dati liecina, ka jauniešu vidū saglabājas augsta riska alkohola lietošanas paradumi, kā arī alkohola lietošana izklaides vietās [8]. Tāpat 15–34 gadu vecuma grupā daļa respondentu norādījuši, ka narkotiskās vielas lietotas tieši diskotēkās, naktsklubos, bāros vai festivālos [4].

Psihoaktīvo vielu lietošana izklaides vietās ir saistīta ar dažādiem veselības un drošības riskiem, tostarp:

- akūtu psihoaktīvo vielu intoksikāciju un pārdozēšanu;
- bezsamaņu un elpošanas traucējumiem;
- traumām un vardarbību;
- riskantu seksuālu uzvedību;
- transportlīdzekļa vadīšanu alkohola vai narkotisko vielu reibumā [2][9].

Ceļu satiksmes drošības dati Latvijā liecina par būtisku ar reibumu saistītu negadījumu skaitu [9][10]. Ņemot vērā nomas transportlīdzekļu (elektrisko skrejriteņu, mopēdu u.c.) pieejamību un nakts sabiedriskā transporta ierobežojumus, pastāv paaugstināts risks, ka izklaides vietu apmeklētāji var izvēlēties vadīt transportlīdzekļus reibumā.

Droša vide

Drošas izklaides vides veidošanai ieteicams ieviest organizatoriskus, fiziskus un informatīvus pasākumus, kas mazina veselības un drošības riskus.

1. Ieeja izklaides vietā

- nodrošināt skaidrus iekšējās kārtības noteikumus un izvietot tos redzamā vietā;
- kontrolēt apmeklētāju plūsmu un nepieļaut pārmērīgu drūzmēšanos;
- ievērot vecuma ierobežojumus un veikt personu apliecinošu dokumentu pārbaudi;
- iespēju robežās nodrošināt licencētas apsardzes klātbūtni;
- apsvērt preventīvus pasākumus aizliegta vielu ienešanas ierobežošanai.

2. Temperatūras kontrole un ventilācija

- nodrošināt ventilāciju un gaisa apmaiņu telpās;
- temperatūras kontroli, īpaši pie lielas apmeklētāju plūsmas;
- nodrošināt brīvdabas pasākumos – iespēju uzturēties ēnā.

Pārkaršana un dehidratācija var pastiprināt psihoaktīvo vielu, it īpaši stimulantu iedarbību un radīt nopietnus veselības traucējumus.

3. Pieejams dzeramais ūdens

- nodrošināt bezmaksas dzeramo ūdeni viegli pieejamā vietā;
- veicināt dažādu bezalkoholisku dzērienu pieejamību.

Ieteicams informēt apmeklētājus par nepieciešamību uzņemt šķidrumu, it īpaši festivālos.

4. Vispārējā drošība un kārtības uzturēšana

- nepārsniegt telpas ietilpību;
- uzturēt grīdas sausas un drošas;
- nepārsniegt maksimāli pieļaujamo skaņas stiprumu telpās un izklaides teritorijās;
- ierobežot stikla glāžu izmantošanu;
- nodrošināt evakuācijas izeju pieejamību;
- izvietot skaidras norādes uz evakuācijas izejām, izvietot redzamās vietās evakuācijas plānu;
- uzraudzīt tuales zonas, ievērojot personas privātumu;
- apsvērt atpūtas zonas/telpas izveidi (ar zemu trokšņu līmeni, labu ventilāciju)*;
- nodrošināt atbilstošu apgaismoju gan telpās, gan ārpus tām.

*Šāda telpa samazina ne tikai nepieciešamību iziet ārpus izklaides vietas atvēršanās nolūkos, bet arī iespēju lietot izklaides vietas apkārtnē iepriekš noslēptās narkotikas. Atpūtas telpa ir piemērota arī informatīvu materiālu izvietošanai, pirmās palīdzības sniegšanai.

Kaitējuma mazināšana

Ieteicamie kaitējuma mazināšanas pasākumi, kas kalpo kā profilakses instrumenti drošības līmeņa paaugstināšanai izklaides vietās.

1. Organizatoriskie pasākumi

Ieteicams:

- izstrādāt iekšējo drošības politiku un veikt darbinieku apmācību;
- nodrošināt skaidru rīcības algoritmu ārkārtas situācijām;
- regulāri izvērtēt drošības pasākumu efektivitāti;
- sadarboties ar vietējo pašvaldību, tiesībsargājošām institūcijām, un citām institūcijām.

2. Narkotiku lietošanas ierobežošana, atbildīga alkohola tirdzniecība un kontrole

- noteikt skaidru “nulles tolerances” politiku nelegālām narkotikām;
- kontrolēt vecuma ierobežojumus alkoholisko dzērienu tirdzniecībā;
- aizliegt ienest alkoholiskos dzērienus pasākuma teritorijā;
- ievērot Alkoholisko dzērienu aprites likumā noteiktās alkoholisko dzērienu tirdzniecībā pieļaujamās un aizliegtās darbības cenu norādīšanai, akciju organizēšanai un reklāmai;
- ierobežot alkoholisko dzērienu pārdošanu personām alkohola reibuma stāvoklī;
- nodrošināt sadarbību ar apsardzi, lai novērstu narkotisko vielu izplatīšanu.

3. Personāla apmācības

Ieteicams organizēt apmācības:

- vispārējās drošības ievērošanā, tajā skaitā evakuācijas iespējas un prasības ugunsdrošībā;
- reibuma pazīmju atpazīšanā;
- pirmās palīdzības sniegšanā;
- konfliktu vadībā;
- rīcībā vardarbības vai agresijas gadījumā.

4. Drošs mājupceļš

Ieteicams:

- izvietot informāciju par sabiedriskā transporta un taksometru iespējām;
- rekomendēt apmeklētājus atturēties no transportlīdzekļa vadīšanas reibumā;
- apsvērt “*designated driver*”^{*} iniciatīvu [11];
- iespēju robežās sadarboties ar transporta pakalpojumu sniedzējiem.

5. Citi profilaktiski pasākumi

- Informācijas izvietošana un sniegšana apmeklētājiem.

^{*}*Designated driver* - Izraudzītais skaidrais autovadītājs - persona, kura sabiedriskā pasākumā atturas no alkohola lietošanas, lai būtu spējīga droši vadīt transportlīdzekli un nogādāt citus mājās.

Atbalsta tālruni un palīdzība

Lai nodrošinātu savlaicīgu palīdzību ārkārtas vai krīzes situācijās, ieteicams izklaides vietās nodrošināt pieejamu un skaidru informāciju par palīdzības iespējām.

1. Ieteicamā informācija

Redzamā un viegli pieejamā vietā ieteicams izvietot:

- **112** – vienotais ārkārtas palīdzības tālrunis (policija, ugunsdzēsēji, neatliekamā medicīniskā palīdzība);
- **113** – Neatliekamā medicīniskā palīdzība;
- **116123** - vienotais krīzes atbalsta tālrunis;
- **67037333** - palīdzībai atkarības un līdzatkarības gadījumos;
- **116006** - noziegumos cietušajiem (tai skaitā vardarbības) atbalsta tālrunis;
- **67312176** - cilvēktirdzniecības gadījumos Latvijā palīdzību var saņemt, zvanot uz Valsts darba inspekcijas uzticības tālruni.

2. Izvietojums

Ieteicams šo informāciju izvietot:

- labierīcībās;
- atpūtas vai klusuma zonās;
- pie ieejas vai citās redzamās vietās;
- izklaides vietas mājaslapā un sociālajos tīklos.

Informāciju ieteicams noformēt vienkārši un saprotami, izmantojot īsus skaidrojumus un skaidri salasāmus numurus.

Savlaicīga piekļuve palīdzības informācijai var mazināt iespējamo kaitējumu un veicināt drošības sajūtu apmeklētājiem.

Informācija par to, kad noteikti jāvēršas Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestā, lai palīdzētu izklaides vietas apmeklētājam, kurš, iespējams, lietojis psihoaktīvas vielas:

- bezsamaņa;
- pārmērīgs satraukums vai agresija, kas neizzūd 15 minūšu laikā;
- krampji;
- apgrūtināta elpošana, piemēram, paātrināta elpošana, kas nepāriet 15 minūšu laikā;
- paātrināta sirdsdarbība (virs 140 sitieniem minūtē), kas nepāriet 5 minūšu laikā;
- ķermeņa temperatūra virs 38,5 grādiem, kas nepazeminās pēc 5 minūšu atpūtas;
- paaugstināts asinsspiediens divos atkārtotos mērījumos (sistoliskais spiediens virs 180 mmHg vai diastoliskais virs 110 mmHg);
- citi aizdomīgi veselības traucējumi, piemēram, stipras galvassāpes, sāpes krūtīs u.tml.[10].

Ko darīt, ja kaitējums ir noticis

Ieteicams izklaides vietām izstrādāt un personālu informēt par skaidri zināmiem rīcības algoritmiem situācijās, kad konstatēts veselības apdraudējums vai drošības risks.

1. Pārdozēšanas vai smagas psihoaktīvo vielu intoksikācijas vai veselības stāvokļa pasliktināšanās gadījumā

- nekavējoties izvērtēt personas stāvokli, iespēju robežās pārvietojot uz atpūtas telpām, nodrošinot brīvu elpceļu piekļuvi, sniegt pirmo palīdzību;
- nekavējoties zvanīt 113, ja ir bezsamaņa, elpošanas traucējumi vai krampji (skat. 5.lpp);
- neatstāt personu vienu līdz profesionālas medicīnas palīdzības ierašanās brīdim.

2. Apmeklētāju agresīvas rīcības vai vardarbības gadījumā

- iesaistīt apsardzes darbiniekus;
- nepieciešamības gadījumā izsaukt policiju (112);
- nodrošināt cietušajai personai drošu vietu;
- dokumentēt notikušo saskaņā ar iekšējiem noteikumiem.

4. Ja persona gatavojas vadīt transportlīdzekli psihoaktīvo vielu reibuma stāvoklī

Ieteicams:

- iespēju robežās mēģināt atturēt personu no došanās ceļā;
- piedāvāt alternatīvu transporta risinājumu (taksometrs, sabiedriskais transports, draugs/zvans draugam);
- nepieciešamības gadījumā informēt policiju;
- rīcības algoritmu ieteicams regulāri pārrunāt ar personālu apmācību laikā.

Apsardzes darbinieku loma

Apsardzes darbiniekiem ir būtiska nozīme drošas vides uzturēšanā.

Sadarboties tikai ar sertificētiem apsardzes darbiniekiem.*

Apsardze:

- ievēro vecuma kontroles prasības ieejai izklaides vietā un nepieļauj nepilngadīgo piekļuvi alkoholiskajiem dzērieniem;
- prot atpazīt psihoaktīvo vielu reibuma pazīmes; nepieļauj personu iekļūšanu izklaides vietā smagā reibumā;
- rīkojas atbilstoši normatīvajiem aktiem un protokoliem, kā rīkoties, ja tiek konstatēta neatļauto vielu tirdzniecība vai lietošana;
- sadarbojas ar tiesībsargājošām institūcijām;
- proaktīvi reaģē uz aizdomīgām situācijām.

Apsardzes darbiniekam uz aizdomu pamata par neatļauto mantu vai narkotiku ienešanas mēģinājumu ir tiesības lūgt uzrādīt personiskās mantas vai arī personu aizturēt līdz Valsts policijas darbinieka ierašanās brīdim.[12] Apsardzes darbinieku profesionāla rīcība var būtiski mazināt konfliktus, vardarbības risku un ar psihoaktīvo vielu lietošanu saistīto kaitējumu.

*Apsardzei izklaidesvietā tiek pieņemti darbinieki, kuri, saskaņā ar Apsardzes darbības likuma 14.panta pirmo daļu, ir saņēmuši apsardzes sertifikātu MK noteikumu Nr.380noteiktajā kārtībā, vai personas, kurām atzīta ārvalstīs iegūtā profesionālā kvalifikācija atbilstoši likumam "Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu".

Papildu ieteikumi brīvdabas festivālu organizatoriem

Vairāku dienu brīvdabas pasākumos drošas vides nodrošināšana prasa pastiprinātu plānošanu un koordinētu rīcību.

Brīvdabas festivāli un vairāku dienu pasākumi rada specifiskus drošības un veselības riskus, kas saistīti ar lielu apmeklētāju skaitu, ilgstošu uzturēšanos teritorijā un laikapstākļu ietekmi. Tādēļ organizatoriem ieteicams, iespēju robežās, ieviest papildu pasākumus drošākas vides nodrošināšanai.

1. Transportlīdzekļa vadīšanas risku mazināšana

- organizēt sabiedriskā transporta reisu naktīs sadarbībā ar pašvaldību;
- vēlams neizvietot izklaides vietu tuvumā nomas elektriskos skrejriteņus, motorrollerus, nomas automašīnas, lai samazinātu iespējamību, ka izklaides vietu apmeklētāji apreibinošu vielu ietekmē izmanto nomas transportlīdzekļus;
- iespēju robežās apsvērt brīvprātīgu alkohola koncentrācijas pārbaudi ar portatīvu mērierīci informatīvos nolūkos potenciālajiem transporta līdzekļu vadītājiem.

2. Sadarbība un labā prakse

- nodrošināt neatliekamās palīdzības dienesta klātbūtni(pirmās palīdzības punkti) lielos brīvdabas pasākumos;
- nodrošināt konkrētu sadarbību ar tiesībsargājošām institūcijām un citām institūcijām, lai stiprinātu preventīvos pasākumus un mazinātu ar psihoaktīvo vielu lietošanu saistītos riskus.

Alternatīvas aktivitātes

Ieteicams nodrošināt dažādas atpūtas iespējas, piemēram:

- radošās darbnīcas vai meistarklases;
- mierīgas atpūtas vai spēļu zonas;
- citas aktivitātes, kas nav saistītas ar alkohola lietošanu.

Tas var palīdzēt mazināt pārmērīgas vielu lietošanas risku un veicināt daudzveidīgāku pasākuma pieredzi.

Bezalkoholiskas un drošas alternatīvas

Ieteicams nodrošināt:

- bezmaksas dzeramā ūdens pieejamību;
- plašu bezalkoholisko dzērienu izvēli;
- iespēju uzturēties zonās, kur netiek akcentēta alkohola lietošana.

Organizatori var apsvērt arī tematiskas iniciatīvas, kas veicina apzinātu attieksmi pret alkohola lietošanu.

Veselības un drošības atbalsts

Iespēju robežās ieteicams:

- nodrošināt prezervatīvu pieejamību;
- nodrošināt sēdvietas, iespēju uzturēties ēnā;
- izvietot informāciju par palīdzības iespējām un atbalsta tālruniem.

Izklaides vietas apmeklētāju pārmeklēšana

Ja tiek veikta apmeklētāju un viņu mantu pārmeklēšana, ieteicams nodrošināt skaidru rīcības kārtību pārmeklēšanas, konfiskācijas un aizturēšanas gadījumiem, ievērojot normatīvos aktus. Pārmeklēšana jāveic pieklājīgi un tā, lai neradītu apmeklētājiem pārmērīgas neērtības. Lai gan brīvdabas festivālos nereti tiek organizēti policijas reidi ar narkotiku meklēšanas suņiem, pētījumi liecina, ka šāda pieeja var radīt papildu riskus, tostarp veicināt narkotiku slēpšanu vai lietošanu steigā, kas var palielināt pārdozēšanas risku [13].

Papildus praktiski ieteikumi

Izveidot izklaides vietu, kurā netiek pasniegts alkohols. Šādi bāri ir ieguvuši popularitāti daudzviet pasaulē, arī Eiropā, un sniedz apmeklētājiem iespēju izklaidēties bez riska, ko rada alkohola lietošana.

Sekot pasaules tendencēm, organizēt izklaides vietā **“Dry January”, “Dry February”, “Sober Spring”, “Dry July” vai “Sober October”, ierobežojot alkohola tirdzniecību vai arī piedāvāt apmeklētājiem īpašus bezalkoholisko dzērienu piedāvājumus, vai izdevīgu cenu bezalkoholiskiem dzērieniem.**

Grozījumi Alkoholisko dzērienu aprites likumā.

Izklaides vietu īpašniekiem un pasākumu organizatoriem, mazinot alkohola lietošanas radītos riskus, jānodrošina gan atbildīga alkohola tirdzniecība, gan atbilstība normatīvajam regulējumam.

No 2025. gada 1. augusta stājušies spēkā Alkoholisko dzērienu aprites likuma grozījumi, kas paredz **cenu un atlaižu reklāmas aizliegumu**, kā arī **aizliedz alkohola tirdzniecības veicināšanas pasākumus**, piemēram, alkoholisko dzērienu piedāvāšanu bez maksas vai tādus komplektpiedāvājumus kā “1+1” mazumtirdzniecības vietās, tostarp bāros un restorānos.

Prasību korektai ievērošanai ieteicams iepazīties ar PTAC informatīvo materiālu par likuma grozījumiem, kurā skaidrotas pieļaujamās un aizliegtās darbības cenu norādīšanā, akciju organizēšanā un reklāmā. [15]

Saite uz dokumentu: <https://www.ptac.gov.lv/lv/media/5552/download?attachment>

Detalizētāki dati par vielu lietošanas izplatību, riskiem un tendencēm pieejami izmantotajos avotos [1-15].

- [1] Eiropas profilakses programmas rokasgrāmata. Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centrs, 2019. Iegūts no: https://www.spkc.gov.lv/sites/spkc/files/media_file/eiropas-atkaribu-profilakses-rokasgramata.pdf
- [2] Recreational settings and drugs: health and social responses. EMCDDA. 2022. Iegūts no: https://www.emcdda.europa.eu/publications/mini-guides/recreational-settings-and-drugs-health-and-social-responses_en#section1
- [3] Gilmore, W., Symons, M., Liang, W., Graham, K., Kypri, K., Miller, P., & Chikritzhs, T. 2022. Association between Bar Closing Time, Alcohol Use Disorders and Blood Alcohol Concentration: A Cross-Sectional Observational Study of Nightlife-Goers in Perth, Australia. International journal of environmental research and public health, 19(12), 7026. Iegūts no: <https://doi.org/10.3390/ijerph19127026>
- [4] Bellis, M.A., et al. Sexual uses of alcohol and drugs and the associated health risks: A cross sectional study of young people in nine European cities. 2008. BMC Public Health. DOI: 10.1186/1471-2458-8-155
- [5] Putniņa, A., Brants, M. 2021. Atkarību izraisošo vielu lietošanas izplatība iedzīvotāju vidū 2020.gadā. Slimību profilakses un kontroles centrs. Iegūts no: <https://www.spkc.gov.lv/lv/media/15536/download>
- [6] European Web Survey on Drugs 2024. Iegūts no: https://www.euda.europa.eu/publications/data-factsheet/european-web-survey-drugs-2024-top-level-findings_en_
- [7] European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction. 2025. European drug report 2025: Trends and developments (Updated June 6, 2025). Iegūts no: https://www.euda.europa.eu/publications/european-drug-report/2025_lv
- [8] Žabko, O., Šūpule, I., Ozola, E., A. 2025. ESPAD 2024 Atkarību izraisošo vielu lietošanas paradumi un tendences skolēnu vidū. Slimību profilakses un kontroles centrs. Iegūts no: <https://www.spkc.gov.lv/lv/media/24101/download?attachment>
- [9] CSDD statistikas dati <https://www.csdd.lv/celu-satiksmes-negadijumi/celu-satiksmes-negadijumu-skaits>
- [10] Safer Nightlife mājaslapa. Iegūts no: <https://www.safernightlife.info/>
- [11] European Commission, Directorate-General for Mobility and Transport. (n.d.). Separating drinking from driving. European Commission. https://road-safety.transport.ec.europa.eu/eu-road-safety-policy/priorities/safe-road-use/alcohol/archive/separating-drinking-driving_en
- [12] Apsardzes darbības likums. 13.02.2014.. Latvijas Vēstnesis, 47
- [13] Santamarina, R. et al. 2023. International Journal of Drug Policy. Iegūts no: <https://doi.org/10.1016/j.drugpo.2023.104274>
- [14] Clubs against Drugs. The Healthy Nightlife Toolbox mājaslapa. Iegūts no: <http://www.hntinfo.eu/interventions/clubs-against-drugs>
- [15] Patērētāju tiesību aizsardzības centrs. 2025. Alkoholisko dzērienu aprites likuma grozījumi: Informatīvs materiāls. Iegūts no: <https://www.ptac.gov.lv/lv/media/5552/download?attachment>